

Актуальності набуває вищевказана пропозиція і з огляду на майбутні зміни у процедурі отримання дозволу на концентрацію, які передбачені як «Дорожньою картою євроінтеграційних реформ-2015» [6] так і Планом заходів з дерегуляції господарської діяльності, затвердженому розпорядженням Кабміну № 357-р від 18 березня 2015 [7].

Список використаних джерел:

1. Інформація про рішення та розпорядження Антимонопольного комітету України (АМКУ). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.amc.gov.ua/>

2. Антимонопольный комитет Украины разрешил агрохолдингу «Кернел» приобрести компанию «Дружба-Нова». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.aaa-agro.com/news/19114.html>

3. Сайт Kernel Holding S.A. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kernel.ua>

4. Залізко В. Д. Вплив агрохолдингізації сільськогосподарських підприємств на соціально-економічний розвиток сільських територій / В. Д. Залізко // Економіка України. – 2013. – № 6. – С. 71–78. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/EkUk_2013_6_7.pdf

5. Вплив агрохолдингізації сільськогосподарських підприємств на соціально-економічний розвиток сільських територій. // Економіка України. – 2013. – 6 (619) – С. 77.

6. Уркевич В. Ю. Правові проблеми функціонування агрохолдингів в Україні / В. Ю. Уркевич // Право та інновації. – 2013. – № 4. – С. 115-125. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/apir_2013_4_12.pdf.

7. Дорожня карта євроінтеграційних реформ-2015. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eu.prostir.ua/news/267087.html>

8. Уряд України має намір послабити вимоги до концентрації бізнесу. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://news.finance.ua/ua/news/~348594>

Покальчук М.Ю.,

Національний юридичний університет

імені Ярослава Мудрого,

асистент кафедри земельного та аграрного права,

кандидат юридичних наук

ДО ПИТАННЯ ПРО ГАРАНТІЙНИЙ ФОНД ВИКОНАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА СКЛАДСЬКИМИ ДОКУМЕНТАМИ НА ЗЕРНО

У системі суб'єктів аграрного права крім тих, основною діяльністю яких є виробництво, переробка та (або) реалізація сільськогосподарської продукції, важливу роль відіграють ті, діяльність яких повинна забезпечувати існування перших. Зважаючи на нестабільну ситуацію в економічній та продовольчій сферах держави постійно виникає потреба в запроваджен-

ні нових суб'єктів, які б своєю діяльністю сприяли розвитку агропромислового сектору.

До таких суб'єктів можна віднести Гарантійний фонд виконання зобов'язань за складськими документами на зерно. Правовою основою його діяльності є Закон України «Про зерно та ринок зерна в Україні» від 4 липня 2002 року, № 37-IV, та Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно» від 20 листопада 2012р., № 5493-УІ.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про зерно та ринок зерна в Україні» Гарантійний фонд виконання зобов'язань за складськими документами на зерно – це державна спеціалізована невідприємницька установа, яка створена з метою забезпечення та захисту прав і законних інтересів володільців складських документів на зерно у разі неспроможності зернового складу та виконує функції державного управління у сфері гарантування виконання зобов'язань за складськими документами на зерно.

Стаття 33-1 вищевказаного Закону визначає Систему гарантування виконання зобов'язань за складськими документами на зерно, що формує діяльність суб'єктів ринку зерна з організації і здійснення належного виконання зобов'язань зерновими складами перед власниками зерна, збереження стабільності ринку послуг із зберігання зерна та із захисту прав і законних інтересів володільців складських документів на зерно.

Гарантійний фонд здійснює свою діяльність відповідно до законодавства України.

Головним елементом системи гарантування виконання зобов'язань за складськими документами на зерно є діяльність Гарантійного фонду, який у порядку, передбаченому цим Законом, координує діяльність зернових складів - учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду.

Ефективність системи гарантування виконання зобов'язань за складськими документами на зерно досягається за рахунок обов'язкової участі зернових складів у Гарантійному фонді в порядку, передбаченому цим Законом.

Гарантійний фонд несе субсидіарну відповідальність за зобов'язаннями зернових складів - учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду.

Отже, з вказаного вище випливає, що Гарантійний фонд у передбаченому законом порядку координує діяльність учасників, а саме зернових складів. При цьому, досить суперечливим є положення, що визначає участь зернових складів у Гарантійному фонді як обов'язкову.

У свою чергу, учасниками Гарантійного фонду є суб'єкти підприємництва, які є власниками зернохосовища і надають або планують надавати фізичним та юридичним особам послуги із зберігання зерна з обов'язковою видачею складських документів на зерно.

Таким чином, ми бачимо, що держава в особі Гарантійного фонду в першу чергу дбає про сільськогосподарських товаровиробників, що воло-

ють складськими документами на зерно, забезпечуючи захист їх прав у разі невиконання зерновими складами (тимчасовими) учасниками Гарантійного фонду своїх зобов'язань внаслідок неспроможності зернового складу. Як підсумок, законодавець прирівняв Гарантійний фонд до страхування ризиків у сільському господарстві, надавши тим можливість сільськогосподарським товаровиробникам отримати кредити під заставу зерна, що підтверджується складськими свідоцтвами.

Разом з тим, із появою на аграрному ринку такого гравця, як Гарантійний фонд на практиці виникає багато питань, пов'язаних із його діяльністю. Так, досить суперечливою є ситуація з тимчасовими учасниками, оскільки ст. 52 Закону України «Про зерно та ринок зерна в Україні» визначає, що щоб стати учасником (тимчасовим учасником) Гарантійного фонду та отримати право здійснювати діяльність зернового складу, особа зобов'язана звернутися до Гарантійного фонду із заявою, форма якої розробляється Адміністративною радою Гарантійного фонду.

При включенні заявника до числа тимчасових учасників Гарантійного фонду вноситься відповідний запис до Реєстру зернових складів - учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно, який Гарантійний фонд веде самостійно, а також заявникові видається свідоцтво тимчасового учасника Гарантійного фонду, форма та порядок видачі якого встановлюються Адміністративною радою Гарантійного фонду. Якщо протягом трьох років з дня прийняття зернового складу до числа тимчасових учасників Гарантійного фонду такий зерновий склад не допустив порушення обов'язків, передбачених частиною восьмою цієї статті, тимчасовий учасник вважається включеним до числа учасників Гарантійного фонду, про що Гарантійний фонд вносить запис до Реєстру зернових складів - учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно і видає свідоцтво учасника Гарантійного фонду, форма та порядок видачі якого встановлюються Адміністративною радою Гарантійного фонду.

Усі учасники (тимчасові учасники) Гарантійного фонду сплачують внески до Гарантійного фонду в порядку та на умовах, визначених Законом України «Про зерно та ринок зерна в Україні». Розмір внесків визначається загальними зборами учасників Гарантійного фонду. Внески учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду поділяються на вступні, регулярні та спеціальні. Вступні внески одноразово сплачуються особами, які виявили бажання стати тимчасовими учасниками Гарантійного фонду, у фіксованому розмірі. Регулярні внески сплачуються учасниками (тимчасовими учасниками) Гарантійного фонду у розмірі, що залежить від кількості і вартості зерна, прийнятого на зберігання за складськими документами на зерно. Спеціальні внески учасників (тимчасових учасників) Гарантійного фонду сплачуються для покриття витрат Гарантійного фонду на

відшкодування втраг володільців складських документів на зерно у разі недостатності для цього резервів Гарантійного фонду.

Варто звернути увагу на те, що статус тимчасового учасника передбачає неможливість брати участь в Загальних зборах Гарантійного фонду і таким чином впливати на прийняття рішень вищим органом Фонду, який має великі повноваження в сфері контролю.

Тобто, з прийняттям цього Закону можливість по наданню послуг з збереження зерна орендарями зерносховищ є вичерпаною, оскільки такі послуги тепер можуть надавати лише власники зерносховищ. А звідси випливає і висновок про те, що вартість зберігання зерна на таких зерносховищах має відповідно зрости.

Тому, як бачимо, виникнення нового суб'єкта на аграрному ринку у особі Гарантійного фонду є з одного боку досить доцільним, а з іншого породжує багато незрозумілостей навколо його діяльності, оскільки із його появою приватні виробники зерна, нехтуючи гарантіями його зберігання, оберуть у якості зберігача сільськогосподарської продукції зерносховища, які існуватимуть у вигляді якоїсь іншої організаційно-правової форми.

Поліщук В.А.

Київський національний університет

імені Тараса Шевченка,

аспірант кафедри земельного та аграрного права

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ПЕСТИЦИДІВ ТА АГРОХІМІКАТІВ У ПРОМИСЛОВИМУ САДІВНИЦТВІ В УКРАЇНІ

Згідно п. 5 ст. 4 Закону України «Про пестициди та агрохімікати», забороняється ввезення на митну територію України (крім дослідних партій, що використовуються для державних випробувань та наукових досліджень), виробництво (крім виробництва для експорту та виробництва дослідних партій, що використовуються для державних випробувань, науково-технологічних досліджень та випробувань), торгівля, застосування та рекламування пестицидів і агрохімікатів до їх державної реєстрації.

В рамках проведення дерегуляції законодавства України, було скасовано необхідність отримання ліцензії на імпорт регуляторів росту рослин та погодження Державної ветеринарної та фіто-санітарної служби, яке було необхідним при одержанні вищевказаної ліцензії, що в цілому позитивно впливає на усунення корупційних проявів у сфері державного регулювання відносин, пов'язаних з використанням, торгівлею пестицидів та агрохімікатів в Україні. Скасування необхідності одержання названих ліцензій та інших документів призвело до ліквідації корупційного фактора та значно спростило ведення господарської діяльності у сфері торгівлі пести-